

Stanowisko Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii

w sprawie Nowej Polityki Przemysłowej Polski

Polska Izba Gospodarcza Zaawansowanych Technologii z uznaniem przyjmuje propozycję Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie rozpoczęcia prac nad Nową Polityką Przemysłową Polski. Wyrażamy opinię, że przyjęcie systemowych rozwiązań w tym zakresie pozwoli również na wypracowanie w przyszłości założeń polskiej strategii hi-tech.

Aby tworzyć zaawansowane i globalnie dystrybuowane technologie, musimy operować narzędziami nowoczesnej polityki przemysłowej. Przyjęcie wspólnej perspektywy działania przez Rząd RP, przemysł i organizacje badawcze pozwoli na rozwijanie bardziej synergicznych długofalowych planów i inwestycji. Wierzymy, że propozycja zbudowania wspólnej Strategii Produktywności, programu Polityki Przemysłowej w warunkach post-epidemicznych i Biała Księga Rozwoju Przemysłu jest zaproszeniem do długotrwałej i szczegółowej otwartej analizy stanu obecnego i wspólnego budowania wizji Polski Przemysłowej. Deklarujemy zaangażowanie ekspertów Izby w ten proces, w szczególności w przygotowanie Białej Księgi Rozwoju Przemysłu.

Izba w pełni podziela pogląd Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii co do kluczowych trendów i wyzwań mających wpływ na rozwój polskiego przemysłu. Postawienie na odbudowę polskiego silnego, innowacyjnego i konkurencyjnego przemysłu, a także wypromowanie polskiej myśli technologicznej – to kluczowe cele, z którymi w pełni identyfikuje się Izba.

Postulaty formułowane przez Izbę nie dotyczą tylko i wyłącznie skutków samej pandemii, lecz są efektem wieloletnich procesów gospodarczych i politycznych. Postulujemy przede wszystkim o wzmocnienie powiązań między tradycyjnym przemysłem, a nowoczesnymi, innowacyjnymi technologiami w ramach wzmocniania łańcucha dostaw, od surowców przez nowoczesne materiały, urządzenia aż do aplikacji i końcowych użytkowników.

Rozwój nowoczesnego, dobrze zarządzanego i opartego na osiągnięciach technologicznych przemysłu, w tym rola kluczowych technologii wspomagających i strategicznych łańcuchów wartości, zostały wpisane w aktualną agendę europejską. Zaprezentowane przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii kluczowe osie, na których oparty ma być przemysł są jak najbardziej właściwie dobrane i zgodne z nową europejską strategią przemysłową przyjętą w marcu 2020 r. (*A new Industrial Strategy for a green and digital Europe*): począwszy od cyfryzacji, powrotu do myślenia o przemyśle w kategoriach bezpieczeństwa i odtworzenia możliwości produkcyjnych, poprzez większy nacisk na lokalność produkcji przemysłowej, zapewnienie obiegu zamkniętego i niskoemisyjności oraz nowoczesne społeczeństwo rozwijające

kompetencje w nowych, cyfrowych obszarach. Powinniśmy dążyć, aby polskie firmy były jak najszybciej gotowe do podjęcia konkurencji z liderami światowymi.

Wzorem podejścia przyjętego przez Komisję Europejską i kraje członkowskie w ramach programu Horyzont 2020 i jego kontynuatora - Horyzont Europa (HE), należy zwrócić uwagę, że rozwiązanie kluczowych dla kraju problemów możliwe będzie poprzez wspieranie rozwoju tzw. przełomowych technologii - umożliwiających zasadniczą zmianę, a nie tylko zwiększających produktywność na pojedynczych etapach wytwarzania. Przykładem jest wprowadzona w HE inicjatywa *European Innovation Council*, z dwoma ścieżkami rozwoju przełomowych technologii: *Pathfinder* i *Accelerator*. Postulujemy, aby rozwijać kompatybilność krajowych programów wsparcia dla sfery naukowo-badawczej i przemysłu z programami i inicjatywami międzynarodowymi, celem zwiększenia pozycji polskiego sektora innowacji w konsorcjach międzynarodowych, również pod kątem skutecznej implementacji nowego kryterium selekcji projektów w Horyzoncie Europa opartego na dywersyfikacji geograficznej. Programy krajowe powinny stanowić swoistą trampolinę do udziału polskich firm i jednostek badawczych w programach międzynarodowych. Komplementarność inicjatyw krajowych i europejskich to jeden z kluczowych warunków osiągnięcia celu postawionego przez Premiera J. Gowina, jakim jest zwiększenie udziału Polski w Horyzoncie Europa do poziomu 3% uzyskanego dofinansowania.

Podkreślamy w szczególności konieczność rozwijania współpracy sieciowej polskiego przemysłu w ramach nowych partnerstw europejskich w Horyzoncie Europa. Jako przykład takiego partnerstwa wskazujemy Partnerstwo na rzecz Kluczowych Technologii Cyfrowych (*Key Digital Technologies Partnership*). W naszej ocenie aktywny udział w partnerstwach europejskich przyniesie wiele korzystnych wartości, takich jak: rozwój produktów, zwiększenie stopnia innowacyjności, nawiązanie współpracy międzynarodowej, wymiana doświadczeń i transfer wiedzy, globalizacja szans sprzedażowych i pozyskiwania klientów. Może być ogromną szansą na rozwój firm z sektora MŚP, dając im możliwości rozwoju swoich innowacyjnych produktów. Otwiera im również szanse na pozyskanie nowych rynków na swoje produkty. Wypracowane w ramach partnerstw nowe produkty będą dostępne i skalowalne.

Chociaż nadal wyzwaniem jest wzajemne zrozumienie się nauki z biznesem, to w chwili obecnej mało kto postrzega to jako główny problem. Bardziej istotne jest usprawnienie procesu wdrażania technologii, tworzenia spin-offów, umożliwienia działania młodym przedsiębiorcom na terenie lokalnych inkubatorów. Istotne są klarowne zasady transferu technologii, pozyskiwania patentów i dostępu do kapitału inwestycyjnego. Ważne jest, aby na terenie największych aglomeracji funkcjonowały prężnie parki technologiczne umożliwiające lokowanie się zarówno młodym startupom, jak i zaawansowanych firmom technologicznym realizującym wysoko ryzykowne inwestycje technologiczne. Tu w szczególności należy zauważyć brak parku technologicznego skupionego na kluczowych technologiach wspomagających, takich jak mikroelektronika, fotonika czy biotechnologia w Aglomeracji Warszawskiej.

Postępująca automatyzacja i masowa kastomizacja produktów zwiększa trendy powrotu produkcji do Europy. Warto ten trend wykorzystać budując trwałe przewagi naszego kraju, wzmacniając rolę pozyskiwania lokalnie surowców pierwotnych, jak i rozbudowywać zasoby kadrowe, poprzez dostosowanie społeczeństwa do funkcjonowania w nowej erze przemysłu cyfrowego. Wymaga to jednak dużych nakładów kapitałowych na rozwój technologii i zasobów ludzkich. Produkcja w Europie wymaga też wzmocnienia współpracy transgranicznej i wzmocnienia brakujących zasobów, aby polskie podmioty naukowe i przemysłowe mogły z powodzeniem współpracować (a nie konkurować) z partnerami z Unii Europejskiej, wspólnie odtwarzając lub rozwijając przewagi technologiczne naszego kontynentu. Z tego też powodu zachęcamy do silniejszej synchronizacji agend badawczych Krajowych Inteligentnych Specjalności z planem strategicznym i założeniami programu Horyzont Europa.

Apelujemy również o zmniejszenie barier biurokratycznych w procedurach pozyskiwania wsparcia w krajowych programach na rzecz badań i rozwoju. Naukowcy i przedsiębiorcy wielokrotnie podkreślają zalety klarownego procesu wnioskowania o środki europejskie, a z drugiej strony trudne i niekiedy nieobiektywne warunki pozyskiwania środków krajowych. Przy jednoczesnym nie zawsze wystarczającym poziomie merytorycznego nadzoru jednostki finansującej w trakcie trwania projektu i dość pobieżnej ewaluacji post-factum, daje to w rezultacie czasami dość losowy, a jednocześnie mało efektywny dla gospodarki proces wsparcia. Apelujemy zatem o zmniejszenie uciążliwości biurokratycznych i harmonizację zasad krajowych programów wsparcia z zasadami Horyzontu Europa (w tym również dotyczących zasad wynagradzania).

Sugerujemy też stworzenie mechanizmów umożliwiających lepszą współpracę spółek innowacyjnych z tradycyjnym przemysłem, co mogłoby zaowocować łatwiejszym dostępem do kapitału dla innowatorów, dla których tradycyjny przemysł byłby współinwestorem. Tradycyjny przemysł również odniósłby korzyści z takiej współpracy, o czym bardziej szczegółowo pisze jeden z respondentów Izby w dalszej części niniejszego dokumentu.

Jesteśmy przekonani, że stworzone w ramach „Nowej Polityki Przemysłowej” warunki współpracy krajowej, jak i europejskiej pozwolą skutecznie rozwijać nowoczesne technologie wspierając produktywność całej polskiej gospodarki.